

T.C. TOKAT VALİLİĞİ

Tokat İl Millî Eğitim Müdürlüğü

2024-2025 Eğitim Öğretim Yılı

10. Sınıflar Coğrafya 1. Dönem 1. Mazeret Sınavı

Adı :
Soyadı :
Sınıf / No :
Okulu :

Sınav süresi : 40 dakika (1 ders saati)

Soru Puan Tablosu

Soru No	1. soru	2. soru	3. soru	4. soru	5. soru	6. soru	7. soru	Toplam Sınav Puanı
Soru Puanı	12 puan	16 puan	16 puan	16 puan	15 puan	16 puan	9 puan	
Öğrenci Puanı								

1. Yer kabuğunun çok geniş kısımlarında meydana gelen oldukça yavaş tempolu toptan yükselme alçalma hareketlerine epirojenik hareketler denir. Anadolu III. Jeolojik Dönem'in sonlarından itibaren toptan yükselmekte çevresindeki denizler ise alçalmaktadır.

Buna göre Anadolu'nun toptan yükseldiğine kanıt oluşturan bir durum yazınız. (12 puan)

(Öğrencinin aşağıdaki ifadelerden herhangi birini yazması yeterlidir.)

Türkiye arazisinin sahip olduğu ortalama yükseltinin 1000 metreden fazla olması

Platoluk arazilerin geniş yer kaplaması

Yükseklerde düzlük arazilerin yaygın olması

Kimi kıyılarda taraçalara (sekilere) rastlanması

Kimi akarsularda taraçalara (sekilere) rastlanması

2. Magmanın yer kabuğuna doğru hareket etmesi olayına volkanizma denilmektedir. Şayet magma, yer yüzeyine ulaşırsa yüzeysel volkanizma yer kabuğunun içerisinde soğuyup katılaşırsa derinlik volkanizması yaşanmaktadır.

Buna göre yüzeysel volkanizma sonucunda oluşan yer şekillerinden iki tanesini yazınız. (16 puan)

(Öğrencinin aşağıdaki ifadelerden herhangi ikisini yazması yeterlidir.)

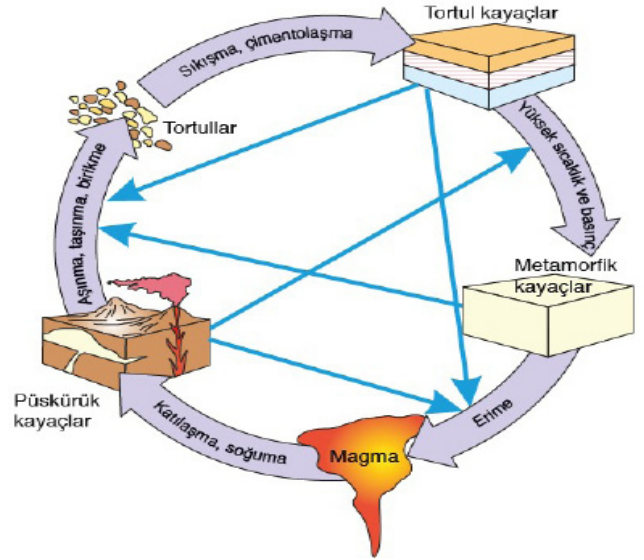
Krater, Kaldera, Maar, Volkan Konisi.

3. Ülkemizde volkanik hareketler sonucu oluşan dağlardan dört tanesini yazınız. (16 puan)

(Öğrencinin aşağıdaki dağlardan dördünü yazması yeterlidir.)

Nemrut, Tendürek, Süphan, Büyük ve Küçük Ağrı dağları, Erciyes, Melendiz, Hasan dağları, Karadağ ve Karacadağ, Manisa Kula

4. Aşağıdaki şekilde kayaç döngüsü gösterilmiştir. Bu şekli dikkate alarak soruları cevaplayınız. (16 puan)

Tokat İl Millî Eğitim Müdürlüğü

- a) Tortul veya püskürük kayaçların metamorfik kayaca dönüşmesi için gerekli iki şartı yazınız.

Yüksek sıcaklık ve basınç

- b) Magmadan gelen malzemenin püskürük kayaca dönüşmesi için gerekli iki şartı yazınız.

Soğuma ve katılaşma

5. Yer kabuğunda çeşitli nedenlerle meydana gelen kısa süreli sarsıntılara deprem denir. (15 puan)

a) Oluşum nedenlerine göre deprem türlerini yazınız.

Çöküntü depremler, Volkanik depremler, Tektonik depremler

b) Etki alanı en geniş olan deprem çeşidini yazarak kısaca açıklayınız.

Etki alanı en geniş olan depremler tektonik depremlerdir. Tektonik depremler; levha hareketleriyle meydana gelen yer değiştirme, sıkıştırma, gerilme ve kırılma sonucu oluşan sarsıntılardır.

6. Senozoik olarak ifade edilen üçüncü jeolojik zaman Tersiyer ve Kuvaterner Dönemleri'nden oluşmaktadır.

Buna göre Kuvaterner Dönemi'nde gerçekleşen olaylardan 2 tanesini yazınız. (16 puan)

(Öğrencinin aşağıdaki ifadelerden herhangi ikisini yazması yeterlidir.)

Günümüzdeki iklimlerin oluşması

Buzul devirlerinin başlaması ve bitmesi

İnsan hayatının başlaması

Kıtaların bugünkü görünümünü almaya başlaması

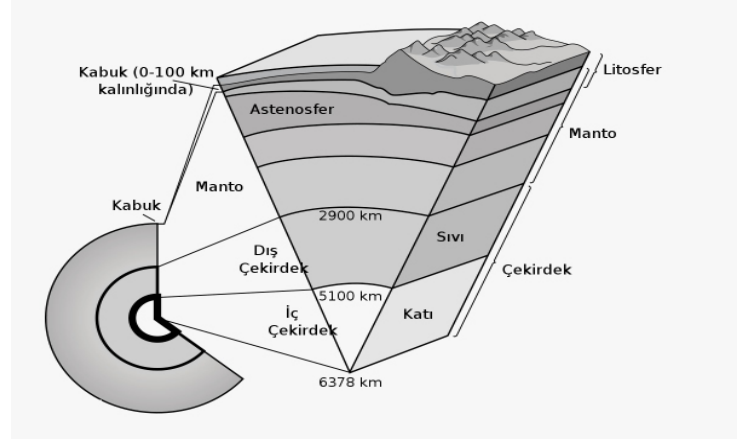
İstanbul Boğazı'nın Oluşması,

Çanakkale Boğazı'nın oluşması

Egeid karasının çökerek Ege Denizi'nin oluşması

Karadeniz'in göl olmaktan çıkıp denize dönüşmesi

7. Aşağıdaki şekilde yer kürenin katmanları gösterilmiştir. (9 puan)

Buna göre,

Yer kabuğundan çekirdeğe inildikçe hangi değişimlerin meydana geldiğini üç madde halinde yazınız.

Sıcaklık artar. Basınç artar. Yoğunluk artar.